

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1043848
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2022-49
Portefeuillehouder	N.G.T. van Voorden	Datum	8 juli 2022
Informatie bij	V.Raats	Tel. nr.	(035) 629 2635

Onderwerp

Voortgangsrapportage “Naar een financieel gezond sociaal domein”

Kernboodschap

In november 2021 is het raadsvoorstel [“Naar een financieel gezond sociaal domein”](#) vastgesteld. In dit raadsvoorstel is besloten een aantal beheersmaatregelen Jeugd en Wmo op zowel lokaal als regionaal niveau te nemen. Zowel op regionaal als lokaal niveau zijn beheersmaatregelen onderzocht en/of ingezet. In deze brief informeren wij u over de ondernomen acties en resultaten.

De nog resterende taakstelling voor Jeugd 2023 bedraagt € 200.000 en de nog resterende taakstelling voor Wmo 2023 bedraagt €650.000 en voor 2024 €650.000.

De conclusie is dat een aantal lokale en regionale beheersmaatregelen, hoewel vooraf anders ingeschat, niet of beperkt realiseerbaar is en de resterende taakstelling niet zal worden gerealiseerd. Resumerend komt het erop neer dat:

1. De taakstelling voor Jeugd nog niet is ingevuld voor € 140.000 in 2023.
2. De taakstelling voor Wmo nog niet is ingevuld voor € 450.000 in 2023 en € 250.000 in 2024.

Met de programmabegroting 2023 wordt u een voorstel gedaan om de nog resterende taakstelling te laten vervallen.

In de uitvoering van onze taken blijven we ons natuurlijk inzetten om de uitgaven van het sociaal domein beheersbaar te houden. We blijven daarom zoeken om het proces van instroom, doorstroom en uitstroom te verbeteren. Op basis van de jaarcijfers 2021 en 2022 wordt een verder analyse uitgevoerd naar de mogelijkheden om de uitstroom te vergroten en deze in gang te zetten.

Aanleiding

In het raadsvoorstel “Naar een financieel gezond sociaal domein” (zaaknummer 1043848) is aangegeven dat wij u informeren over de voortgang van de uit te werken lokale en regionale beheersmaatregelen.

De uitwerking van de beheersmaatregelen is in de afgelopen maanden verder vorm gegeven op lokaal niveau, in samenwerking met de andere gemeenten in de regio en met de Regio Gooi en Vechtstreek. De gemeente Hilversum heeft hier nadrukkelijker de sturing op het proces genomen.

Voor de taakstelling van Jeugd zijn de volgende maatregelen onderzocht of ingevoerd:

1a. Van Vindplaats naar werkplaats (speciaal onderwijs/regionaal).

De maatregel is al ingevoerd. Met de Wijngaard, de Donnerschool en jeugdzorgorganisaties hebben de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek nu twee schooljaren ervaring met onderwijszorgarrangementen. Door goede zorg en ondersteuning op school te realiseren, verwachten de gemeenten de kwaliteit van zorg en onderwijs voor deze kinderen te verbeteren en op individuele zorgkosten te kunnen besparen.

Het gaat in Hilversum om ±12 kinderen. Een eerste financiële analyse laat zien dat de individuele zorgkosten bij deze kinderen gemiddeld zijn afgenomen. De gemeente Hilversum heeft een onderwijszorgarrangement ingezet op de eerste twee klassen van de Mozarthof. Hier is een onderwijsassistent ingezet in de twee aanvangsklassen, waardoor er minder individuele beschikkingen worden aangevraagd voor de kinderen in deze groepen.

De beheersmaatregel levert ± € 5.000 per jaar per kind aan lagere zorgkosten op. Voor Hilversum betekent dit een verwachte besparing van € 60.000 per schooljaar. Alle partijen zijn positief over de voorlopige uitkomsten van deze samenwerking.

1b. Aanscherping toegang en vindplaats naar werkplaats (regulier onderwijs/lokaal):

In 2022 wordt een nader onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om de toegang tot Jeugdhulp verder aan te scherpen en onderwijszorgarrangementen uit te bouwen. Het is nu nog niet in te schatten of deze beheersmaatregel tot reductie van kosten zal leiden.

2. Anders verwijzen: In dialoog verwijzen naar effectieve jeugdhulp en waar nodig afschalen.

De beheersmaatregel om het takenpakket van het consultatie en adviesteam Jeugd te verdiepen en te versmallen is ingezet. Op nadrukkelijk verzoek van de jeugdzorgorganisaties en de gemeentelijke uitvoeringsorganisaties is aangegeven in de uitvoering voldoende tijd te nemen om de verwijsketen in de jeugdwet goed en gezamenlijk in te kunnen richten. Vooral nog levert deze beheersmaatregel in 2022 geen besparing op en voor 2023 is nog geen indicatie te geven.

3. Meer gezinshuizen en pleegzorg.

Het thema meer gezinshuizen en pleegzorg is belegd in de uitvoeringsagenda Jeugd Verblijf. Het doel is: voorkomen van langdurige uithuisplaatsing waar mogelijk en gezinsgerichte langdurige opvang waar nodig. Per voorkomen uithuisplaatsing wordt een besparing van € 70.000,- ingeschat. De effecten van de maatregel worden pas na 2023 verwacht omdat de bij de ingezette werkwijze in de eerste jaren van voorkomen uithuisplaatsing er naar verwachting intensieve ambulante jeugdhulp nodig is, welke een vergelijkbaar kostenniveau heeft als jeugd verblijf. Inschatting is dat er na 2023 op jaarbasis minimaal 2 uithuisplaatsingen (€ 140.000,-) worden voorkomen.

4. Gezamenlijke bekostiging

De besluitvorming over inkoop -en contractbeheer is gemandateerd aan het portefeuillehouders overleg sociaal domein. De raad wordt geïnformeerd door middel van collegebesluiten of raadsinformatiebrieven.

Het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein heeft besloten om het onderwerp gezamenlijke bekostiging niet verder te onderzoeken en uit te werken omdat een andere wijze van bekostiging wel een verschuiving van kosten kan betekenen maar geen besparing oplevert.

Samenvattend voor Jeugd:

- In 2022 is de taakstelling ingevuld.
- De nog niet ingevulde taakstelling in 2023 bedraagt € 140.000,-
- Vanaf 2024 is de taakstelling ingevuld.

Begrotingstechnisch ziet het er dan als volgt uit:

Zorgsoort/maatregel	Uitwerking	taakstelling raadsbesluit november 2021				uitvoering beheersmaatregelen stand juni 2022			
		2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Taakstelling Jeugd		300.000	400.000	400.000	400.000	300.000	400.000	400.000	400.000
<i>Jeugdhulp</i>									
1 Van vind plaats naar werkplaats (speciaal onderwijs)	Regionaal	PM	PM	PM	PM		-60.000	-60.000	-60.000
1 Van vind plaats naar werkplaats (regulier onderwijs)	Lokaal	-	-	-	-	PM	PM	PM	PM
2 Anders verwijzen	Regionaal	PM	PM	PM	PM	-	PM	PM	PM
<i>Verblijf Jeugd</i>									
3 Meer gezinshuizen en pleegzorg	Regionaal	PM	PM	PM	PM	-	-	-140.000	-140.000
4 Gezamenlijke bekostiging	Regionaal	PM	PM	PM	PM	-	-	-	-
<i>Bij begroting vrijgevallen taakstelling (o.a. A21-191)</i>		<i>-300.000</i>	<i>-200.000</i>	<i>-200.000</i>	<i>-200.000</i>	<i>-300.000</i>	<i>-200.000</i>	<i>-200.000</i>	<i>-200.000</i>
Resterende taakstelling Jeugd		-	200.000	200.000	200.000	-	140.000	-	-

Voor de taakstelling van de Wmo zijn de volgende maatregelen onderzocht of ingevoerd:

5. Implementatie versobering Huishoudelijke hulp (HH)

Dit is een uitvoering van het raadsbesluit van 10 november 2021. Bij de implementatie van het normenkader wordt de versobering van de HH. Maatwerk vanuit het sociaal plein en goede regionale werkafspraken met de zorgorganisaties zorgen dat de versobering wordt doorgevoerd. In 2022 en verder wordt de niet ingevulde taakstelling van € 150.000,- per jaar naar verwachting gerealiseerd door afspraken te maken met leveranciers bij welke cliëntsituaties, in overleg met de cliënt, een tweewekelijkse levering mogelijk is.

6. Implementatie normenkader HH

Het normenkader van HHM helpt om de ondersteuningsvraag en omvang HH te concretiseren en in te vullen. Toepassing van het normenkader vergroot de rechtszekerheid en verbetert de individuele dienstverlening van de huishoudelijke hulp. Met ingang van 1 april 2022 wordt het normenkader HHM/KPMG geïmplementeerd. De niet ingevulde taakstelling van € 150.000,- wordt naar verwachting hiermee in 2022 gerealiseerd. De resultaten van de implementatie van de versobering HH worden gemonitord.

7. Algemene voorziening thuisondersteuning

Zoals aangegeven in het raadsvoorstel financieel gezond sociaal domein van november 2021 is op basis van de uitgevoerde businesscase geen mogelijkheid aanwezig om een besparing te realiseren bij de algemene voorziening thuisondersteuning.

8. Eenvoudige zorg, complexe situaties.

Er zijn huishoudens, waarbij sprake is van een stapeling of een keten van inzet van verschillende zorgprofessionals. Het lukt bij deze huishoudens onvoldoende om een doorbraak te realiseren uit de vastgelopen zorgsituatie. Vaak met overlast en/of verwaarlozing tot gevolg. Om deze doorbraak wel te kunnen realiseren willen de gemeenten op andere wijze de hulp en ondersteuning contracteren voor deze huishoudens. Niet langer een gecontracteerd aanbod, waarbij een bepaalde dienst of voorziening geleverd moet worden, maar een financiële afspraak waarbij één professional de ruimte te krijgt om te doen wat nodig is om een doorbraak te bereiken. De zorguitgaven voor deze huishoudens bedragen op dit moment ongeveer € 50.000 per cliënt per jaar. De Regio verwacht dat gemeenten per cliënt ongeveer € 10.000 per jaar kunnen besparen.

Om dat te onderzoeken wordt eerst een pilot voor de duur van 2 jaar uitgevoerd met een groep van 25 cliënten. Voor de vormgeving van deze pilot moet eerst een selectie worden gemaakt van cliënten en een inkoopwijze worden bepaald. De besparing wordt voor Hilversum geraamd op 5 personen per jaar: € 50.000.-

9. Scherpere toegang

Zoals aangegeven in het raadsvoorstel financieel gezonde sociaal domein van november 2021 zijn op basis van de uitgevoerde businesscase mogelijkheden aanwezig om een besparingen te realiseren bij de toegang. Op basis van een analyse en dossieronderzoek kunnen we op termijn de juiste acties inzetten. Deze analyse wordt in 2022 uitgevoerd. Vooralsnog worden op dit onderwerp geen besparingen gerealiseerd.

10. Algemene voorziening dagbesteding

De voorbereiding worden getroffen om een algemene voorziening dagbesteding te realiseren. Verwachte besparingen zijn al opgenomen (zie raadsbesluit 10 november 2021)

11. Arbeid in plaats van zorg

Op basis van de businesscase zijn er geen mogelijkheden om besparingen te realiseren.

12. Beschermd wonen: onderzoek wachtlijst

Het onderzoek naar de huidige bezetting van beschermd wonen en de wachtlijst is uitgevoerd. Een deel van deze inwoners kan mogelijk terugkeren naar zelfstandig thuis wonen of is juist plek binnen de langdurige zorg meer passend. De uitkomsten van het onderzoek worden betrokken bij de vormgeving van de inkoop van en toegang tot beschermd wonen voor 2022 en volgende jaren.

De besparing die gezamenlijke inkoop en eventueel een gezamenlijke toegang op kunnen leveren wordt onderzocht en zijn op dit moment nog onvoldoende inzichtelijk.

13. Gezamenlijke toegang: heronderzoek naar de toegang tot beschermd wonen.

Het heronderzoek naar de toegang tot beschermd wonen is onderdeel van het regionaal beleidsplan bescherming en opvang 'herstel de verbinding'. Op dit moment wordt de inkoop van beschermd wonen met het zorgveld voor 2023 en volgende jaren regionaal vormgegeven. Het heronderzoek maakt daar onderdeel van uit. De verwachting is dat na afronding van de inkoop en het heronderzoek inwoners gebruik kunnen maken van beschermd thuis, beschermd wonen of de langdurige zorg. Door de beweging naar beschermd thuis verwachten de gemeenten te besparen op de inzet van beschermd wonen. Geschatte opbrengst van de beheersmaatregel is € 100.000,- per jaar vanaf 2024.

14. Verhogen reizigersbijdragen vervoer.

In het Wmo vervoer zijn de gemeenten overstapt van het zonesysteem naar het landelijke kilometersysteem (collegebesluit november 2021). De reizigersbijdrage voor het Wmo vervoer is gelijk getrokken met de reizigersbijdrage in het openbaar vervoer, zodat er een inclusief systeem is dat de reismogelijkheden binnen het openbaar vervoer adequaat compenseert. De beheersmaatregel is uitgevoerd. Voor Hilversum had de overstap naar het zonesysteem echter nadelige financiële effecten, waardoor de gerealiseerde extra inkomsten uit de hogere reizigersbijdrage teniet werden gedaan. De maatregel heeft daarom niet geleid tot reductie van de gemeentelijke uitgaven voor het Wmo vervoer.

Samenvattend voor Wmo

- Voor 2022 is de resterende taakstelling van € 150.000 niet nader ingevuld. Vooralsnog verwachten wij dat de WMO budgetten toereikend zijn om de taakstelling op te kunnen vangen.

- In 2023 bedraagt de niet ingevulde taakstelling € 450.000,- en voor 2024 € 250.000,-
- Vanaf 2025 wordt de taakstelling Wmo gerealiseerd.

Begrotingstechnisch ziet het er dan als volgt uit:

Zorgsoort/maatregel	Uitwerking	taakstelling raadsbesluit november 2021				uitvoering beheersmaatregelen stand juni 2022			
		2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Taakstelling WMO		600.000	800.000	800.000	800.000	600.000	800.000	800.000	800.000
<i>Huishoudelijke hulp</i>									
5 Scherpere toegang (versoberen levering)	Regionaal	PM	PM	PM	PM	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
6 Normenkader HHM	Lokaal	-150.000	-250.000	-350.000	-400.000	-150.000	-250.000	-350.000	-400.000
7 Algemene voorziening thuisondersteuning	Lokaal	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Dagbesteding en begeleiding</i>									
8 Eenvoudige zorg bij complexe situaties	Regionaal	PM	PM	PM	PM	-	-50.000	-50.000	-50.000
9 Scherpere toegang	Lokaal	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Algemene voorziening dagbesteding	Lokaal	-	100.000	100.000	-100.000	-	100.000	100.000	-100.000
11 Arbeid in plaats van zorg	Lokaal	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Beschermd wonen</i>									
12 Heronderzoek wachtlijst	Regionaal	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
13 Gezamenlijke toegang	Regionaal	PM	PM	PM	PM	-	-	-100.000	-100.000
<i>WMO vervoer</i>									
14 Verhogen eigenbijdrage	Regionaal	PM	PM	PM	PM	-	-	-	-
<i>Nog in te vullen PM post (volgt 2022)</i>	<i>Regionaal</i>	<i>-150.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Bij begroting vrijgevallen taakstelling</i>	<i>N.v.t.</i>	<i>-300.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-300.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Resterende taakstelling WMO		-	650.000	550.000	300.000	-	450.000	250.000	-

Consequenties

Met de programmabegroting 2023 wordt u een voorstel gedaan over hoe om te gaan met de niet ingevulde taakstelling.

Vervoltraject

De betaalbaarheid van de Jeugdzorg en de Wmo staat al jaren onder druk. We blijven constant op zoeken naar verbetermogelijkheden. We maken daartoe afspraken met onze welzijnspartners om de zorgtrajecten minder lang te laten zijn en de uitstroom te bevorderen. Op basis van de jaarcijfers 2021 en 2022 wordt een verder analyse uitgevoerd naar de mogelijkheden om de uitstroom te vergroten en deze in gang te zetten.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n): n.v.t.

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B en W-vergadering van 5 juli 2022.